

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy óra 25 K Félévre 150 K
Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Az ipartörvény revíziója

Ma is érvényben lévő ipartörvényünk százaszorosan boszulja meg alkotási idejének álliberális szellemét. A törvény hézagai, a tömérdek nyitvahagyott ki és bejáró számlálatlanul engedte be a tisztos ipar védősáncába a háborus üzérkedők és árdragítók seregét s tette a zsidó nagytőkét korlátlan urrá a háboru mindennemű ipari szükséglete fölött. Így tudott a házaló kucséber formaruha varrásra megbízást kapni, így tudott a szivarkahüvely-gyáros gránát és shrapnell-készítésre berendezkedni, így tudott a rongyszedő-zsidó bakkancs- és csizmagyártáshoz hadi megrendelést kapni. Az ipartörvény álliberális szelleme és jól kihasznált hézagai lehetővé tették a leg-groteszkabb eseteket is.

Természetes következménye azután az lett e báborura való felkészületlenségnek, hogy a tőkével nem rendelkező kisiparosok a frontokon pusztultak százával és ezrével, míg a konjukturát jól kihasználó élelmes vigécek tőkéjük ereje folytán idehaza „nélkülözhetetlenkedtek”. A háborus összeomlás bekövetkeztével azután a hadigyárosok idejében felpakkoltak és odébbálltak, a kisiparosok pedig rokkantan, vagy megrongált testi erővel kerültek haza a frontokról s elmélkedhettek a sors igazságtalansága fölött, mely nemcsak egészségüktől, hanem kenyerüktől is megfosztotta őket.

Ez az ipartörvény tehát feltétlenül revízióra szorul, nemcsak hézagainak kitöltése, hanem lépten-nyomon szembezőkö hiányosságai miatt is. Az ipari munkásnak ugyanis ugyszólván csak kötelességeit sorolja el s csak a korlátokat szabja meg szoroson, melyek közte és munkaadója között fennállanak, de jóformán semmit sem tesz az irányban, hogy intézményesen megvédje a tőke és elsősorban a (zsidó) nagytőke tulkapásaival szemben. Valósággal kiszolgáltatotta úgy a kisiparost, mint az ipari munkást az önzésében határt nem ismerő nagyvállalkozónak s okozója volt végeredményben annak a lelki hajlandóságnak, mely a becsületes gondolkozásu magyar ipari munkást a bolsevizmus csábos ígéretei iránt fogékonytá tette.

Hogy ennek a lehetetlen állapotnak végét vessük, az elsőrendű országos érdek. Revideálni, alaposan átgyurni, át-dolgozni kell a régi, idejét mult ipartörvényt, s az idők szellemének megfelelően, egészséges szociális szempontokat, nemzetvédelmi követelményeket kell abban érvényre juttatni, illetőleg lefektetni.

A tanulók, fiatalokruak és nők munkáereje a tulontul való kihasználásra való törekvéssel szemben nemzeti szempontból

is feltétlenül védelemre szorul, de szociális szempontból sem lehet tovább halogatni ennek a kérdésnek radikális megoldását.

Az ipartörvény revíziójával kapcsolatban *revideálni kell* azonföül a háboru alatt és a háboru óta adott *iparendélyeket* is és kiménelet nélkül meg kell semmisíteni és visszavonni azokat az engedélyeket, amelyek birtokosai nemzeti szempontból nem kívánatosak. Ilyenek elsősorban a Galiciából beözönlött üzérkedők, azután a különféle cimen ittredkedt idegen honosok, végül az árdragításért, áruhalmozásért már elítélt kapzsi vérszopók.

Az egységes párt megalakítása

„Egyesült Keresztyén Kisgazda és Földmivespárt”

Budapest, július 12. (Nemz. St. tel. jel.) A pártok hattagu szervezőbizottsága tegnap megkezdte tanácskozásait a kisgazdapárt helyiségében. Az ülésen *Bethlen István* gróf elnökökölt. Jelen voltak a Kisgazdapárt részéről *Ferdinánd Gyula*, *Meskö Zoltán*, *Kovács J. István*, a keresztyén nemzeti egyesülés részéről *Hencz Károly* és *Ernst Sándor*, míg a dissidenseket *Fdy Gyula* képviselte. A tanácskozás késő délután ért véget. Hencz Károly u tanácskozásokról a következőket mondta:

— A tanácskozás megfelelő eredményre vezetett. Nagyobb vita csak annál a kérdésnél fejlődött, hogy az egyes pártok megtartsák-e külön szervezetüket. Végül úgy nyert elintézés a kérdés, hogy a pártok egységes vezetés alá kerülnek, de külön állásuk megőrzése iránt való döntésben a végső szó az illető terület pártvezetőségét illeti. Az új párt címe: „Egyesült Keresztyén Nemzeti Kisgazda és Földmives Párt.” A pártok elhatározták, hogy egy 18 tagu intézőbizottságot alakítanak. Ugyancsak egy hattagu programkidolgozó-bizottságot küldtek amely tegnap délután ülésezett a kisgazdapártban. A tanácskosáson részt vettek *Bethlen István* gróf elnököle alatt *Bottlik József*, *Rubinek István*, *Bleyer Jakab*, *Tury Béla*, *Klebersberg Kunó* gróf.

Rubinek István kijelentette, hogy a tárgyalások egyetértésben folytak le s teljes meg-egyezésre vezettek. A közös program készen áll. Lényege az ismertett két pont. A két pontot több más ponttal egészítették ki. Azoknak a híreknak, amelyek az új pártnak rövid életet jósolnak, nincs semmi komoly alapjuk. De a meggyezésnek vannak titközpontjai is. Ilyenek: 1. A földbirtokreform. Ha Rubinek és nagyafádi Szabó földbirtokreform-tervezetének összeegyeztetése nem sikerül, ez a párt konzervatív és demokratikus szárnyának kiválásával fog jérni.

2. A szavazati jog korlátozásának kérdése.
3. A nemzetgyűlés felosztási jogának korlátatlansága.

4. A nemzetiségi autonómia.
Erre vonatkozólag *Bleyer Jakab* kijelentette:

— A nemzetiségi politika ügyében a pártban félreértés nincs. A nemzetiségi kérdésre vonatkozólag a bizottságban javaslatot terjesztettem elő, amelyet a közös programmba egész terjedelmében felvetek.

Budapest, július 12. (Nemzeti St. tel. jel.)

Mikor annyi rokkant munkanélküli frontotjárt derék magyar keresi megélhetését, s mikor ezerszámra várják Szibéri hómézőin hazajövetelüket a magyar iparosok és ipari munkások, nem lehetünk közömbösek az iránt a tény iránt, hogy a magyarkisipar annyira tönkrement, hogy az elavult törvények folytán sohasem fog tudni kenyeret adni azoknak, akik elsősorban rászorultak és alaposan meg is szolgáltak érte.

A kereskedelmi minisztériumban rövidesen összeülő ankétnak elsősorban ezeket a szempontokat kell figyelembe vennie.

Körü belül 40 képviselő lesz, aki nem fog belépni az egységes pártba, mert ebben elveiknek feladását látják. A keresztyén szocialisták közül bejelentették kilépésüket *Griger Miklós*, *Usetty Ferenc*, *Szabó József*, *Budavérvy László*, *Homonnay Tivadar*, *Weigang Antal*, akik arra számítanak, hogy pártjuk a kiválásokkal 20—25 főnyi ellenzéket fog alkotni.

A kisgazdapártban 10—12 kilépésre számítanak, a dissidensek közül 3—4-en nem támogatják az új alakulást.

Budapest, jul 12. Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter ezeket mondta: A programkészítő bizottság ülésén nem vettem részt, de tudomásom szerint nem fog részletes programot adni, csupán arra fekteti a fösulyt, amit meg is tud valósítani. A nemzetiségi minisztériumot fenn fogjuk tartani, de megszorítások között. Csakis az érdekelt külügyi, belügyi és kultuszminisztériumokkal együtt lehet majd intézkednie. A kormányzópart elfogadja az államnyelv használatára vonatkozó kívánásokat, de egyértelműleg ellene foglalt állást a kontra rendszernek. A kormányzó korlátlan házfelosztási jogát megadják, ha azt a kormányzó kívánja. Lényegesen megváltozott *Bethlen István* gróf felfogása is a házfelosztás és az új választásokra vonatkozólag. Eddig ugyanis azon a nézetén volt, hogy a házfelosztás esetén a régi választótörvény alapján ejtik meg a választásokat, de most kijelentette, hogy akceptálja az új törvényt.

Orosz-lengyel tárgyalások

Berlin, július 12. (Nemzeti Sajtó tel. jel.) Kopenhágából jelentik, hogy *Csicserin* hajlandónak mutatkozott Lengyelországgal tárgyalásokba bocsátkozni.

London július 12. *Lloyd George* felszólította a moszkvai szovjetkormányt, hogy kezdjen tárgyalásokat Lengyelországgal. Ha erre nem volna hajlandó, Anglia teljes erejéből támogatni fogja Lengyelországot.

Berlin, július 12. Az orosz kormány válasza Londonba érkezett. *Csicserin* válaszában kijelenti, hogy a szovjetkormány kész elfogadni Anglia valamennyi feltételeit.

Batum kiürítése

London, július 12. (N. St. t. j.) Az angol csapatok megkezdtek Batum városának és környékének kiürítését. Az angolok az egész Kaukázusról visszavonják csapataikat.

Mindig „kivétel“ a zsidó!

Debrecen nem szemétdomb

Csak a napokban tettük szövé özv. Romza Lászlóné ügyét. E hadiözvegytől, akit 10 év alatt 10 szer ítéltek el kihágásért, megvonta a rendőrség a megélhetését biztosító kifőzési engedélyt és mielőtt jogerős lett volna a határozat, már a lakását is elvette tőle a lakáshivatal. A zsidó háztulajdonos Lukács (Lebovits) József felesége — meri a derék „háztulajdonos“ (7 év előtt vagyontalanul költözött Debrecenbe!) akkoriban vizsgálati fogságot ült — mesés gyorsasággal kijárta a lakáshivatalnál a keresztyén lakó kilakoltatását, az üzlethelyiséget nyomban kiadta, persze zsidónak, a hadiözvegyet (Pártoljuk a hadiözvegyet és árvaikat! — milyen szép jelszó volt a háború alatt!) családjával együtt kitétek butorostul az esőre. Szóval jogerős ítélet nélkül, hatósági szervek segítségével tették tönkre a keresztyén hadiözvegy családot!

Ezzel szemben áll a Hungária kávéház bérletjének az ügye. Horti (Hermann) Alfréd nem kihágásokat, hanem közönséges bűncselekményeket követett el, szóval büntetett előéletű egyén, ettől is megvonta a kávéházi iparengedélyt közérkölcsei érdekében a rendőrség és ez a lopásért, csalásért és egyéb bűncselekményekért börtönviselt egyén még mindig kávéháztulajdonos és ha úgy kezelnek, ahogy az eladói javasolta, még évek múlva is itt pöffeszkedhetne a Hungáriában, az oláh megszállás alatt láncosok bünbarlangjává változott kávéházban, melynek diszes vendégkoszorúja nem törődik az immár a rendőrség által is méltányolt — közérkölcsei szempontokkal! E diszes vendégkoszorút a hivatalos iratokhoz csatolt mellékletek egyike „politikai és gazdasági zavarokban halászó társaság“-nak titulálja rendőri virágnyelven. Ennek a zsidó kávéháznak az ügyét megszellőztetni már azért is érdemes és tanulságos, mert megtudni belőle, legalább kis részben, milyen változatos pályát futott be, hogyan forgatta a szerencsét, míg megfoltosodott.

Ez a Hermann Alfréd nevű zsidó a pincéri pályán kezdte. 1896-ban hét hónapi börtönre ítéltett Budapesten, a zsidó Eldorádban lopásért. Alig került ki a börtönből, már 1 család és két sikkasztás vétségét követte el, melyért 1898-ban megint elítélték.

Ekkor b. nejevel, miután a fővárosban szagos volt a levegő, elhagyta a zs. Babelt és Kolozsvárra tette át működési színhelyét. Ott 1912-ben tiltott szerencsejátékért ítélték el. De itt is hamarosan szűk lett neki Macedónia és 1913-ban már Abbáziában tűnt fel, mint pincér. Közben (1910-ben) Debrecenben volt kávéház, itt is sikkasztás miatt folyt ellene eljárás az Iván és Váci budapesti cég feljelentése alapján, de az ügyet illetékes elintézés végett a trencsényi ügyészséghez tették át. Tehát ott is járni és ott is követelt el bűncselekményt. Valószínűleg volt katona is 1914-ben, mert Garay Pál selmecbányai lakos állítja, hogy ott megszedte magát. Már 1916-ban Ipolyságon büntették le hatóság elleni erőszakért. Selmecbányán már kávéház volt és az ottani Bristol sikerült rövidesen a hamiskartyások és feslett nők bünbarlangjává süllyeszteni. Valóságos örömtanya volt ez és benne b. neje adta a nagyvadász asszonyt a selmeci irat szerint. Itt kerítés büntette miatt indította meg az eljárást a rendőrség, de megpattant a ravasz héber és ez az ügye elévült.

Ennyi gazság után hová menekülhetett volna ez a tizenhárom próbás zsidó? Hová, ha nem Debrecenbe! Hiszen itt buján tenyészett minden zsidó-szemét, szabadkőműves védelem és támogatás alatt. Már ekkor vagyona volt, melynek eredetét mutatják az ellene folyó büntünyek, lopás, csalás, sikkasztás, tiltott szerencsejáték, kerítés, stb.

De most jó a lényeg. A debreceni rendőrség ismerte multját igen jól és 1917. augusztus 6-án mégis kiadta ennek a javithatatlannak gazembernek, ennek az egész országot végigbűnöző zsidónak az iparingedélyt. Meg is indokolta: ifjúkori bottlásoknak minősítette az előbb felsorolt bűnhalmazatot és módot nyújtott arra, hogy a bűnös Hermann Alfréd az ötven pénzen vásárolt Horti név alatt ejthesse tévedésbe a gyanútan embereket.

Hiába, kutyából nem lesz szalonna, mondja a közmondás, de igaz is. Horti csak gazember maradt az előkelően elite (inkább izraelit!) Hungáriában is. Rendszeresen fosztogatta a főpincéreit. Egymásután mentek tönkre ezek a szerencsétlen, hálójába került emberek, míg végre az oláh megszállás alatt Irsay József főpincér rajtacsípte. A tettenért gazember erre 47,000 koronában kiegyezett főpincérével, aki akkor nyilttéri közleményekben rehabilitálta. A rendőrségen is tudták, hogy ez turpisság, de az oláh megszállás alatt nem lehetett eljárni. Ez az eset fülébe jutott Irsay elődjének, Ring Ferencnek is, akinek egész vagyona és óvadéka eluszott a főpincérségen, természetesen ennek a kapzsi, tolvaj zsidónak a zsebébe és 76 ezer korona erejéig beperelte. Ez a „polgári“ per még folyamatban van.

Talán mindezen előzmények után is megállana Horti-Hermann Alfrédnek az iratoknál fekvő beadványa szerint azon önmegállapítása: „mint szál odás és vendéglős minden tekintetben kifogástalan előéletű vagyok“ — ha az ébredő magyarok ki nem nyomozzák ennek a javithatatlannak gazembernek a multját és nem fordulnak a rendőrséghez. Erre aztán megmozdult a rendőrség leltékismerete is.

Ezek voltak az előzmények és dr. Tóth Emil tanácsnok azt javasolta a hétfői tanácsülésen, hogy írjanak át — ennyi előzetes bűnhalmazat teljes bizonyítása után — a törvényszékhez, hogy Horti-Hermann Alfréd ellen folyó iratokat bocsássa a városi tanács rendelkezésére, hogy az iparengedély megvonása tárgyában másodfoku határozatot hozhasson!

Hát ezt már megsokallotta Hubert Ottó kormánybiztos-főispán is, aki csendes halgatóként szokott részt venni a tanácsüléseken.

— Ad graecas calendas nem lehet elhalasztani ezt az ügyet! szölt közbe, miután tudta, hogy ez az „elintézés“ 2—3 évi haladékot jelentene.

Erre aztán a tanács úgy határozott, hogy a Horti-Herman Alfréd ellen folyó perekben, csupán a bizonyító tanuk vallomásainak másolatát kéri át. Így áll most ez az ügy és a Hungáriában vigan nyüzsgőnek a derék kávéházitörzscsai, sőt betévednek oda néha gyanútan keresztyének is.

Hát, tisztelt polgármester ur, nem szemétdomb Debrecen? Bizony nem: szemét hegy!

Az Ébredő Magyarok művészestélye

Valami kimondhatatlan megilletődés és boldogító érzés fogott el bennünket, mikor végig néztünk tegnap este a Bika disztermét zsufolásig megtöltő szép közönségen. Mert most nem a Szász Zoltán- és Szomaházi-féle erotikus felolvasásokra gyűlt össze a közönség s nem is a Pásti-utcai ghetto volt jelen, hanem az ébredő magyarok rendezték a keresztyén társaságnak, fényes művészestélyüket. Igaz, hogy az estély legnagyobb vonzóereje: Friedrich István nem érkezett meg, de kárpotolt érte Pröhle Vilmos egyetemi tanár, nemzetgyűlési képviselő gondolatokban gazdag és lebilincselő beszéde, valamint Vályi Nagy Géza főhadnagy szavai.

Az estélyt dr. Iványi Béla, az ébredő magyarok debreceni csoportjának elnöke nyitotta meg. Ismertette az ébredő magyarok programját, most amikor elsősorban van alkalmuk a nagyközönség előtt bemutatkozni. Az ébredő magyarok célja a keresztyén magyarság védelme, mondotta tomboló éljenzés és zúgó helyeslés mellett. Az ébredők nem nyugosznak s nem teszik le a kezükbe vett kardot mindaddig, míg a magyar ur nem lesz a saját otthonában.

Utána W. Hammerstadt János zongoraművész játszotta el Liszt Ferenc Polonaise-ét művészi interpretációval és megrázó erővel.

Liszt Nandine a tőle megszokott közvetlenséggel költeményeket adott elő, melyek közül különösen a Liszt Nándor és a Zivuska Andor verse aratott nagy tetszést.

Dr. Szűcs Gézáné cigánykíséret mellett régi kuruc nótákat énekelt. A közönség alig

akarta leengedni a pódiumról és zúgó tapsviharral honorálta szívhez szóló szép hangját. Pröhle Ingeborg klasszikus táncokat lejtett olyan könnyedséggel, olyan bájjal, hogy mindenkit bámulntba ejtett. A zenét Papp Ilonka szolgáltatta.

Pröhle Vilmos nagy tetszéssel fogadott beszéde után Bakoss Sarolta adta elő Kis Menyhért egyik versét megrázó drámai erővel és érzéssel. Bakoss Sarolta ismét bebizonyította, hogy igazi tehetség, aki a liszta művészet nemes, fenséges eszközeivel tud a közönség szívéhez férközni. Vályi Nagy Géza hazafias érzésből áthatott szép verseiből adott elő egy nehányat. A közönség óhajlásának engedve, még ráadást is kellett nyújtania. Ezután Vizváry Elza operaénekesnő emelte a közönséget a klasszikus zene ilisztult régióiba. A Verdi Traviatájának nagy áriáját, majd a C-ök-keringőt énekelte tisztá csengéstű hangján, amihez ideálisan alkalmazkodott dr. Jóna Kálmán diszkrét zongorakísérete. Az előnk zárószavai után a közönség ébredő-bajtársi szokáshoz híven, imádkozott, felállva énekelvén el a Hymnuszt. Csaknem fél 12 óra volt, mikor a társaság, egy felejthetetlenül szép est emlékével, eloszlott.

Az ukrán vezérkar jelentése

Bécs, július 12. (N. St. t. j.) Az itteni ukrán sajtószolgálatnak jelentik Kamanec-Podolszkból: Az ukrán csapatok a bolsevik támadófront déli szárnyán elkezeredett harcokban megtartották állásaikat. Szcitomir vidékéről újabb felkelések híre érkezik.

A Debreceni Székely Társaság közgyűlése

Vasárnap d. e. 11 órakor a vármegyház disztermében tartotta meg a Debreceni Székely Társaság ez idei közgyűlését, melyen nemcsak a társaság tagjai voltak jelen, hanem Debrecen érdeklődő közönsége is szép számmal megjelent.

A közgyűlést dr. Darkó Jenő elnök nyitotta meg és vázolta a Társaság nehéz helyzetét a kommunizmus és oláh uralom alatt. Ezek lezajlása után a Társaság hozzáfoghatott teljes erővel céljai megvalósításához és hangoztatta, hogy nemsokára az írott szó erejét is módjában lesz felhasználnia a Társaságnak.

Utána Péterffy József 1919—20. évi titkári jelentésében számolt be réezzelesen, a Társaság munkásságáról, propaganda előadásairól, ünnepélyeiről, gyűjtéseiről, segélyezéséről. A Thuróczy István főtitkár lemondása következtében megütrült főtitkári állást Péterffy József titkárral, a titkári állást dr. Bartha Károly jegyzővel, a jegyzői állást dr. Nagy Zoltánnal, két megütrült választmányi helyet dr. Kovács József miniszteri biztossal és Thuróczy Ákossal töltötték be. Koncez Aurél p. ú. számtanácsos, mint a számvizsgáló bizottság elnöke tett jelentést ezután a Társaság vagyoni helyzetéről. A gyűlés kiemelkedő pontja Gyalóky Jenő tüzér alezredes előadása volt Gábor Aronról, melyben nagy szakképzettséggel és széleskörű haditörténelmi tudással méltatta a kiváló székely katona nagy érdemeit.

A gyűlés az elnök záróbeszédével végeződött.

Felhívás

helybeli és vidéki uri családokhoz!

Most, amidőn az iskolai év végeztével szorgalmas tanulással eltöltött tíz hónap után, bezárulnak az iskolák és internátusok, nincs hová menniök, boldog vakációra azoknak, akik idegen hódítók elől menekülve, elvesztették otthonukat, azért, mert magyarságukhoz hívek maradtak. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége azzal a kéréssel fordul a helybeli és vidéki uri családokhoz, pótolják ezeknek az elvesztett otthonot, s fogadják be szeretettel családi körükbe őket, akik igyekeznek majd a tapasztalt jószágot a háztartás gondjaiban és teendőiben való segédkezéssel viszonzni. Akik 16—20 éves jól nevelt uri teányokat hajlandók a nyári idényre magukhoz fogadni, tudassák címüket Fráter Erzsébet nőegyleti elnökkel, Debrecen, Kossuth u. 36. sz.

HIREK

A párisi diplomácia

boszorkánykonyhájában sütnék-főznek, tervezgetnek, számígatnak valamit a magyar diplomaták bevonásával. Nem fér kétség hozzá, hogy nagy, életbevágó kérdések fekszenek a végődeszkákon, olyanok, amelyek e meggyalázott, letipott Csonkamagyarországot fölemelhetik, vagy a mérhetetlen mélységbe, az örök rabszolgaságba aláüllyeszthetik. Csak azon mulik most, van-e bennünk elég erős hazaszeretet és élni-akarás, van-e a magyar diplomatáknak elég gyakorlatosságuk, van-e elég ügyességük a diplomácia boszorkánykonyhájában való forgolódásra. Ki tudják-e kellően használni a franciáknak, s Európa többi népének felénk fordult rokonszenvét, ki tudják-e aknázni a magyar termőföld áldásainak fölényes előnyét, hasznosítani tudják-e a világpolitika bonyolult cselszövéseit? Ha igen, akkor hazánk jövője biztosítva van, régi nagyságunk és erősségünk csak hetek, hónapok kérdése. Ha nem, akkor ezzel az újabb párisi fözettel egyetlen örömlököt, állami függetlenségünket is elvesztettük, s beláthatatlan hosszú ideig francia járszalagra kerültünk... A tízoktatos szikratáviratok egész országgrészek visszaadásáról beszélnek, — de ha a Mávot kellene kiadni kezünkől, akkor inkább várunk, míg olcsóbban is megkapjuk mindazt, ami az emberi jogok, de a természet örök törvényei szerint is minket illet.

— A legfőbb állami számszék új elnöke. A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a kormányzó dr. Zavadovszky Alfréd közigazgatási bírósági ítélő-bíró a m. kir. legfőbb állami számszék elnökévé nevezte ki.

— Kinevezték a vatikáni követet. A kormányzó gróf Somsich József külügyminiszeri tanácsost és rendkívüli követet a felállítandó vatikáni követség vezetésével bizta meg.

— Tiszteletbeli kinevezések. Szomjas Gusztáv, Hajdu vármegye kormánybiztos-főispánja dr. Kovács Béla aljegyzőt és dr. Uzonyi Barna közigazgatási gyakoronokot tiszteletbeli szolgabírókká nevezte ki.

— Szilágyi János ajánlatát elfogadták. A városi tanács hosszas huzavona és tételődés után végre elfogadta Szilágyi János építész vállalkozó ajánlatát és neki 60 napos cpiót adott a Salétrom-laktanya telkének beépítésére. Hogy kicsoda kárt jelent ez a halogatás, melynek következményei a téli hónapok alatt fognak jelentkezni a lakásinségben, azt majd megítélheti a közönség! Ugy lehet, az egész építkezési terv megvalósíthatatlan lesz.

— Köszönet a városnak. A külügyminiszter Hubert Ottó kormánybiztos-főispán után köszönetét fejezte ki a városnak, hogy a debreceni siketnéma intézetet 6080 koronás adományával támogatta a múlt évben.

— Javul a közlekedés a fővárosba. A debreceni Máv. üzletvezetőség közli, hogy az 1722 számú vonat mely Budapestről délután 1 óra 35 kor indul és Debrecenbe este 9-kor érkezik, továbbá az 1723. vonat, mely Debrecenből reggel 6 ó. 20 kor indul és Budapestre délután 1 ó. 55-kor érkezik f. évi július 15-től kezdődőleg vasárnap kivételével naponta fog közlekedni.

— Ingyen ellátás erdélyi menekültek. Felhívásunk folytán, amit első sorban gazdáinkhoz intéztünk, a gazdatársadalomból még egyetlen egy ajánlatot sem kaptunk. Ma ismét más helyről, egy derék kántor-tanítótól jött, jó szívre valló, nemes ajánlkozás: Bódi Ferenc úrtól, Esztárról (Bihar-m.) aki júlus és augusztus hónapra ingyen kész hajlékot és (ruházaton kívül) ellátást nyújtani egy Erdélyből menekült tisztviselő, lehetőleg református tanító 12—15 éves leány gyermekének. — Követésre ajánljuk a nemes példát.

— Előleg a kórháznak. A városi kórháznak, melyet az állam veit kezelésbe, kötszerek beszerzésére 200.000 korona visszatérítendő előleget szavazott meg a tanács.

— Látogatják a képtárt. A város könyvtárral együtt kezelt képtár az oláh hordák kitakarodása óta a könyvtáros jelentése szerint 2700 látogató tekintette meg.

— Tisztujtás a Petőfi-dalkörben. Vasárnap délelőit tartotta meg rendes közgyűlését a szépmultu Petőfi-dalkör. A titkári jelentés, mely 6 év történetét ölelte föl, megemlékezett a dalkör elhunyt tagjairól, a háboruban elesettekről. Részvétét a közgyűlés néma felállással fejezte ki. A dalkör részvételeit intéz az elhunytak hozzátartozóihoz. A tisztujtást Tóth András szobrász, a dalkör legrégebbi tagjának korelnökelele alatt ejtették meg. Elnök lett közfelkiáltással: dr. Hódy Béla, alelnökök Iklódy János és Balázs Sándor, ügyész dr. Kovács Ferenc, titkár Roskovicz Alhur, pénztárnok ifju Gánovszky Lajos, ellenőr Varjassy Gyula, körgazda Darvas Béla, h. Gáll Gyula, I. jegyző Somossy Sándor, II. jegyző Molnár József, I. zászlótartó Tamer Ignác, II. Mészáros László, könyvtáros Bóor Ferenc, számvizsgálók: Vitárus Sándor, H. Sinay Gyula és Püspök Sándor, választmányi tagok: Márton Gyula, Tóth András, Zelinger Ede az alapító, Horváth János, Szabó Gábor, Maday Imre, dr. Tóth Emil, Nagy Sándor a pártoló rendes, Tomcsik Albert, Kovács Mihály, Dalmy Balázs, Szoloczky Ede, Éliás István, Akerdy Lajos, Seres Antal, Simon István a működő tagok közül, póttagok Biczó Gyula, Szűcs István, Kesermann Károly és Kelemen Imre. Megválasztották még az augusztus 1-ére kitűzött dal- és táncestély rendező bizottságát is. A közgyűlés a Hymusz elnevelésével ért véget. A választmány ma, kedden este 8 órakor tart ülést a dalkör rendes helyiségében.

— Heltai Jenő felszerelése. A volt szingizgató felszereléseit a budapesti filmgyárnak adta el, azonban a város a Heltai tartozásaira biztosítékul visszatartotta. Heltai most kérte, hogy adják ki biztosíték mellett felszereléseit. A tanács úgy döntött, hogy 250.000 korona biztosíték ellenében adja ki.

— Move közlemény. Tagsági igazolványait a következők átvéhelik a titkári hivatalban: Beznák Aladár, Pávai Vajna Gáborné, Pávai Vajna Gábor, dr. Barna László, Aberle Raimund, Nagy József, Ajtay Gyula, Vecsei Nagy Endre és Halácsy Antal. — A titkár.

— Tűz a Kossuth-utcában. (Száz ezer korona kár.) Szombatról vasárnapra virradó éjjel a Kossuth-utca 13. szám alatti ház pincéjében eddig még ismeretlen okokból könnyen veszedelmessé válható tűz támadt. A tüzesetről részletes tudósításunkat itt adjuk. Szomban éjjel kevéssel éjfél előtt a Kossuth-utcában posztoló 123-as számú rendőr a 13. sz. alatti ház pincéjéből a pince nyíláson keresztül törő füstöt vett észre, mire azonnal felköltötte az illető ház házmesterét, majd értesítette a rendőrség központi ügyeletét és a tűzoltóságot. A rendőrség részéről dr. Tóth Gyula ügyeletes rendőrkapitány szállott ki a helyszínre, majd néhány perccel később jött meg a tűzoltóság és hozzákezdtek a tűzoltáshoz. Felnyitották a pinceajtót, melyen át nagy és sűrű fullasztó füst tört elő, a pincében már lángokban állt ugyanekkor a Gyürky papirkereskedő cég nagymennyiségű papírkészlete, hulladékpapír stb., melynek jó része a tűz marialékává vált; már épen a pince szomszédságában levő Angyal Béla menekült, gyermekmenhelyi ellenőr butorzata fogott lángot, mikor sikerült, a tűz tovább terjedését megátolni. A rendőrség a tűz keletkezésének oka iránt nyomoz. A vizsgálat során eddig megállapította a rendőrség, hogy a kár meghaladja a száz ezer koronát.

— Halálozás. Asztalos Ilonka a Svetits intézet volt növendéke hosszas szenvedés után f. hó 11-én 17 éves korában elhunyt. Temetése 13 án d. u. 5 órakor lesz a Szent Anna-utcai róm. kath. temető halottas kápolnából.

— Igazolvány a rikkancsoknak. A rendőrség közrendészeti osztálya felhívja az érdekelteket, hogy minden rikkancs váltsa ki az igazolványát a rendőrségen jul. 15-ig, mert jul. 20-tól fogva rikkancsigazolvány nélkül az utcán lapokat árusítani nem szabad.

— Az állatösszeírás és a tulajdonjog. A gazdasági bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy az állatösszeírás kapcsolatban rendeljék el a tulajdonjog igazolását is. Nagy szükség van erre, mert a vörös világ és az oláh megszállás alatt temérdek jószág került félkalkmárok kezére és úgy cserélt gazdát.

— A gyilkossággal vádolt képviselőjelölt. Békéscsabáról jelentik, hogy az államrendőrség letartóztatta dr. Stern-Schuss János fő-törzssorost, volt kisgazdapárti képviselőjelöltet, akit három rendbeli gyilkossággal vádolnak s aki ellen különféle szabálytalanságok miatt, amelyeket mint katonai kórházparancsnok a háboru alatt követett el, vizsgálat van folyamatban. A fő-törzssorvos büntársai közül már kettőt letartóztattak.

— A szénbányászok a nemzeti irány mellett. Salgótarjánból jelentik, hogy a szénbányák szociáldemokrata munkássága vasárnap tartott nagy-gyűlésén határozati javaslatot fogadott el, mely szerint elveti a nemzetközi alapot és csatlakozik a nemzeti irányhoz.

— Megint zsidó mételyezés. A szegedi vizsgálóbíró elrendelte a „Grimes“ kiadásában, (Jókai és Léb Máv. nyomda i. t.) megjelent „Ezeregyéjszaka“ című mételý 1., 2 és 3. füzetének az elkobzását.

— A népbiztosok bünpüre. A népbiztosok bünpörében tegnap üldöknek hallgatták ki Dovcsák Antalt, aki a nagyipari vállalatok szocializáló népbiztosa volt. Devcsák azt állítja, hogy a területi integritás alapján állott. Beismeri, hogy Szamuelyi barrikádharcot akart, s tud arról, hogy a kivégzendőkről kész listája volt. Dovcsák kihallgatása a délutáni órákban még tart.

— A Stromfeld-pür. A budapesti hadosztálybírószágon tegnap folytatták Stromfeld Aurél volt vörös vezérkari főnök bünpörének tárgyalását. Ismét tanúkihallgatások voltak s előreláthatólag még jó pár napig tartanak.

— Rendőri hírek. A rendőrorvosi állásokról. A belügyminiszeriumban még mindezeideig nem történt intézkedés a rendőrorvosi állások betöltése tárgyában, mindaddig míg a döntés meg nem történik úgy intézkedtek, hogy a polgári orvosokból kértek fel néhány orvost, hogy megfelelő tiszteletdíj ellenében ideiglenesen lássák el a rendőrorvosi leendőket. — Eltűnt fiú. Pál László 12 éves gyermek szüleinek Szondi-utca 21 sz. alatti lakásáról eltűnt. A rendőrség keresi. — Ebmarások. Kókényessi József tanuló a Sestakeriben egy veszett kutya megharapta a lábát. A budapesti Pasteur intézetbe szállítják, valamint Papp Hedvig 2 éves gyermeket is, akit a Komlóssy-telepen mart meg egy veszett kutya.

— Hálálkodnak a vakok. A vakokat gyámolító országos egyesület köszönetét fejezte ki a városnak a perselygyűjtés 508 koronás eredményéért. Bizony elég csekély összeg!

— Harisnya gyáram üzemet, mely 1915 óta anyaghiány miatt szünetelt, újra felvettem és egyelőre következő cikkek gyártásával foglalkozom, mely cikkek detail eladását a Piac-u. 18 (Tisza palota) üzletben már meg is kezdtem: Nőiharisnya párja 70 korona, fekete, barna, fehér, szürke. Gyermek-patent harisnya 40—117 koznáig, barna, fekete, fehér. Gyermek fuszekli 47—78 koronáig különböző színekben. Férfi fuszekli 50—60 koronáig nyers és színesben. Teljes tisztelettel Benyáts Emil.

— Pezsgős üveget vesz a Török pezsgőgyár. — Dr. Kovács Béla ügyvéd irodáját Piac-utca 73 sz. a. megnyitotta.

— Debrecen város kézi térképe kapható Antalfynál és minden könyvkereskedésben. Telefon 612.

— Választmányi ülés. A Baross Szövetség ma d. u. fél 7 órakor választmányi ülést tart. — Nyolc koronáért újjáalakítom nyakkendőit. Rákóczi 23.

A fővárosi községi választások

Budapest, július 12. (Nemzeti St. tel. jel.) A vasárnap kezdődött községi választások a keresztyén párt győzelmével végződnek. — Az eddigi eredmények szerint I, IX. és X. kerületekben kizárólag a keresztyén párt jelöltjei győztek, a II, III. és IV. kerületben pedig tulnyomó többségben keresztyén jelöltek fognak megbízást kapni.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik nemzeti szövetsége

vasárnap tartotta meg hajdúmegyei és Debrecen sz. k. városi csoportjának alakuló közgyűlését. A társadalom által ugyilászik eifej-tett, hős rokkantak, a sorssújtotta hadiözvegyek és árvaik élénk érdeklődése mellett fojyt le a csoport megalakulása.

Szentgyörgyi Lajos ezredes, vármegyei kat. parancsnok szép szavakkal ismertette a helyes szervezés előnyeit és szükségességét. Sebők László körponti kiküldött előadja a nemzeti szövetség keletkezésének történetét és az egész országra egyöntetű szervezésének mikéntjét. A közgyűlés ezen tetszésnyilvánítással kísért ismertető előadások után a megalakulását kimondotta és tisztikerát megválasztotta.

Elnök lett Szomjas Gusziáv kormánybiztos főispán, társelnökök: Szentgyörgyi Lajos ezredes, Pákozdy Sándor alispán, Csóka Samu városi főjegyző, Medgyaszay Miklós és dr. Cseke Sándor árvaszéki elnökök és Szentkirályi Tivadar ipar- és keresk. kamarai elnök, alelnök; dr. Bessenyei Lajos tanár, ügyész; dr. Olchváry László ügyvéd és megalakították a 38 tagú választmányt. A közgyűlés után tartott választmányi ülés megválasztotta ügyvezető igazgatónak Piszky Árpád r. századost, pénztárnoknak Pokoly József bajtársat és ellenőröknek Danyig János és Penyigey Imre bajtársakat.

A szervezetnek a megszállás elől előbb folszabrdult csoportjai nagyon szép sikereket értek már el ugy anyagi mint erkölcsi tekintetben, ugy, hogy sok hadirokkant, hadiözvegy és árva ezen szövetség működésének köszönhető viszonyokhoz képest és mért nyugodt megélhetését, valamint illetményeinek zavartalan folyósítását. A legszebb reménnyel tekintünk a csoport működése elé és kérjük a társadalmat, hogy a szövetséget ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben támogassa.

A spaai konferencia

Spaa, július 12. (N. St. t. j.) A szövetségesek legfelsőbb tanácsa megvizsgálta meg azokat a feltételeket, amelyek mellett Lengyelországnak segítséget lehet nyújtani Oroszországgal szemben. Foch ma hosszabb ideig tárgyalt Grabsky lengyel miniszterelnökkel, azután a katonai tanácsadókkal Párisba utazott. A szövetségesek nem teljesítették a lengyeleknek azt a kívánságát, hogy a Németország által kiszolgáltatandó hadianyagnak egyrészt Lengyelországnak adják át.

Spaa, július 12. A délutáni gyűlés teljes fordulatot hozott a helyzet tekintetében, ami döntő jelentőségű lehet. Felütnő volt, hogy Millerand a gazdasági kérdésekben milyen barátságos és előzékeny hangot használt a németekkel szemben. A szénkérdést egy szakértő bizottság elé utalták, amihez a németek is hozzájárultak.

Spaa, július 12. Millerand közölte a németekkel, hogy a francia szakértők szerint a rémetek még június 1-ig 51 százalékát nem teljesítették kötelezettségüknek a szénzállításra. A német delegátusok azt válaszolták, hogy a szövetséges hatalmak maguk akadályozzák meg a válságból való kibontakozást.

Színház

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

* Ma Lilil bárónő. Tisza Karola felléptével kerül színre.

* Kis lord, amerikai énekes életrajzi főszereplője With Bözske lesz. A rendkívül érdekes és muatságos darab szerdán, csütörtökön kerül színre.

* Bün hercegnője. (Mámortanya.) Olasz film. Egy szép kalandornő szerelmi csábításai 5 felvonásban. A főszerepet Fabienne Fabrege játssza. Csak 16 éven felüliek nézhetik. Bemutatója az Arany Bika Mozi.

* Fern Andra főszereplésével az „Átok és megváltás” című 6 felvonásos drámát ma utoljára mutatja be az Apollo.

SPORT

A DTE. országos atletikai versenye. Közönség nézte végig vasárnap a DTE. atletikai versenyeit. A versenyen több elsőrangú pesti atléta vett részt a német számban valóban jelentős eredményeket értek el. Csupán a rendezés volt az, amit kifogásolni és hibázni lehet. Részletes eredmények a következők: 100 m. síkfutás I. Perényi MAC. 118 mp. II. Berács BEAC. III. Pásztor DEAC. Mellszéléséggel első ugyanannyival második. Sulydócs. I. Dr. Pápay MAC. 10 m. 56 II. Gergye J nos OTE. 970. III. Mezei KSE. 800 m. síkfutás. I. Király ESC 2:10 mp. II. József DEAC. III. Becskő DEAC. Magasugrás. I. Gáspár MAC 1:56 mp. II. Bugisztinovics DGASE 1:54 mp. III. Berács BEAC. Igen gyenge eredmények. 4X100 m. stafétófutás. I. DEAC. II. DTE. A nap egyik legzebb versenyháza. Diszkoszvetés előnyverseny. I. Toldy FTC 37:91 m. (10 m. előny). II. Bácsi HTE 37:70 m. (10 m. előny). III. Gyarmathy DTE. 400 m. síkfutás. I. Berács BEAC 58:8 mp. II. Kis Nyiregyháza VVE Távolugrás. I. Hadházy DTE 638 cm. II. Acél 632. III. Gáspár MAC 623. A három bajnok erős és izgalmas küzdelme szép eredményekéül Gerelyvetés. I. Bácsi HTE 41:22 cm. II. Tervay 41:3 III. Kovács HT. 3000 m. távgyaloglás. I. Szatmár FTC 14:28 mp. II. Lichter MTE. III. Rátz FTC. Igen jó idő. Rudugrás kerületi bajnokság I. Balla DKAE, 260 II. Keszler DTE. III. Boronkay DGASE. Rudugrás előnyverseny. I. Hadházy Debr. Torn. Egyes. 341 cm. (előny nélkül.) 5000 m. síkfutás. Király E. S. C. 16:35 mp. II. Kozics Kivárda, Szalay DEAC feladata. 200 m. síkfutás. I. Hadházy DTE 23 mp. II. Pásztor DEAC III. Balogh DTE Ügetőtéri pálya. Debr. Máv. T. K. — DKASE 3:0 (1:0) A KASE kisse indiszponálan játszott a szép összjátékkal dolgozó Mávistákkal szemben.

Meghívó.

Felhívtnak az alanti mesterek, hogy ma kedden délután az alább jelzett órákban az ipartestület helyiségében előjárásági rendes és póttagok jelölése tárgyában megtartandó szakosztályi ülésen megjelenni szíveskedjenek.

Cím és szobafestők d. u. 3 óra
Mészárosok " 4 "
Műszerész és villanszerelők " 5 "
Órás, ékszerész, ötvös, látszerész.
kinyitók, kések, keztyűs " 5 "
Kovácsok " 6 "
Csutorás, esztergályos, kérés " 6 "

APOLLO	Arany Bika
Kedd FERN ANDRA főszereplésével Átok és megváltás Dráma 6 felvonásban. Előadások 7 és 9-kor.	Kedd Szerda Bün hercegnője (Mámortanya) Szerelmi dráma 5 felv Főszereplő Fabienne Fabrege. Csak 16 éven felüliek nézhetik. Előadások 7 és 9-kor

Értesítés!

T. c. vevőink szíves tudomására hozzuk, hogy jövő havi szállításra

szobafűtési kőszén

előjegyezhető.

Portland cement kapható.

Szhuschitzky János és Társa

szénagykereskedés. Szent Anna-utca 7. szám.
Raktár Ispotály-utca 19. Telefon 12—48.

Bélyeggyűjtés vesé-
intézet
PAULÓ I.
Bathányi-u. 22.
Telefon: 1365.

Ha szép akar lenni? Korzó arckrémét és szappant használjon!

PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipere szappanok. Mindenféle piperecikkek. kötszerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CÍKKEK, kreolin stb. legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Makulatura
különléte kapható lapunk kiadóhivatalában.

Elcserelem
Péterfián levő 3 szoba, fürdőszobás utcai lakásomat olyan 2—3 szobás lakással, esetleg kertber, hol baromfi és sertés — tartható. Cím a kiadóban

Elvesztettem
fekete ridikülöm Csemete és Simonyi Miklós utvonalon, megtalálójára száz korona jutalom részesül, Piac-utca 38. emelet 3. ajtó

Társat keresek
egy üzembem levő jó jövedelmező gyárvállalathoz 100.000 koronával. Cím a kiadóhivatalban

Kaucióképes
üzletkezelő felvétetik. Péterfia 4.

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Nyugdíjjogosult
hivatali-zolgát, ápolónőket takarítónőket felvesz a — Városi kórház.

Haszonbérbe
kiadó 34 magyar hold tanács föld városától 20 perc járás, kőut mentén, jelenleg bolgár-kertészek kezelés alatt, mivel a föld fele kaszáló, fele szántó, bolgár- és konyha-kertészeknek, vagy tehenészetre alkalmas. Értekezhetni: Debreczeni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

Gazdasszony
szakácsné keresetlik közeli birtokra. Bemutatók: Szent Anna-u. 16.

Egy ügyes
mindenes főzőnő kéttagu családnhoz felvétetik 15-re. Szent Anna-utca 7. szám. 1. em.

FORGÁCS I.
Műbírás, Bádógos-utca.

KISS FERENCZ női szabó
Piac-u. 56.
Izléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tanítást is elfogad volt Molnár-cég szabásza.

Mindennemű kalaptisztítást és alakítást elfogad
M. Nagy Mihály
kalapos mester Péterfia-u. 8. (Saját ház.)
A ref. főgimnáziummal szemben. Ugyanott állandó nagy választék kész kalapokban.

Kovács és Kazánszenet, Akác műfát, Romancementet, Tűzfát vagonételben és métermázsánként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Orest tűzifa és szénkereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközlök.

Katonai egyenruhák Polgári öltönyök
mérték után vagy készen fordítások átalakítások legolcsóbban és csinosan készülnek
PISKOLTY PÉTER
polgári és katonai szabó üzletében, KOSSUTH-UTCA 58. SZÁM.

Forgács és szállókaró árverés!
Epreskerti faraktárban 13-án (kedden) d. u. 4 órakor 2 vagon forgács és nagyobb mennyiségű gömbölyű szállókaró nyilvános árverésen eladatik.
Erdőhivatal

Kiadja: MAGYAR NEMZETIKÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R.-T.